

АНАЛІЗ ДОКУМЕНТООБІГУ ТЕХНІЧНОЇ СЛУЖБИ АТП

Чумак Д. В., студент

Науковий керівник: Ачкасова Л. М., к. е. н., доцент

Харківський національний автомобільно-дорожній університет

Ефективність роботи автомобільного транспорту базується на надійності рухомого складу, що забезпечується в процесі його виробництва, експлуатації й ремонту.

Працездатний стан рухомого складу забезпечується виробничо-технічною службою, що відповідає за своєчасне і якісне виконання технічного обслуговування й ремонту з дотриманням установлених нормативів, ефективну організацію праці ремонтно-обслуговуючого персоналу, дотримання нормативно-технічної документації по технічному обслуговуванню й ремонту.

На підприємствах автомобільного транспорту здійснюється виробничо-технічний облік, що забезпечує: своєчасне одержання інформації про умови роботи, пробіг й технічний стан кожної одиниці рухомого складу і парку в цілому, необхідне для підвищення ефективності використання рухомого складу; реєстрацію робіт з технічного обслуговування й ремонту кожної одиниці рухомого складу, виконаних за весь термін служби, кількості витрачених агрегатів, вузлів, деталей і матеріалів; проведення поточного аналізу результатів діяльності підрозділів підприємства автомобільного транспорту; виявлення працівників, персонально відповідальних за неякісне виконання технічного обслуговування й ремонту рухомого складу; можливість ручної й механізованої обробки інформації, заснованої на використанні єдиних форм обліку.

На підставі даних обліку виконуються планування робіт з технічного обслуговування й ремонту, оперативне керування виробництвом з метою ефективного використання робочої сили, устаткування й виробничих приміщень і скорочення простоїв рухомого складу.

До складу експлуатаційно-технічної документації входять: керівні документи, пономерні документи й форми документації.

Керівні документи визначають зміст, порядок і обсяг робіт з ТО, ремонту й зберігання автомобільної техніки. Ці документи розробляються на підставі нормативних актів, до яких відносяться: державні стандарти, Статут автомобільного транспорту, Правила дорожнього руху, норми технологічного проектування й ін.

Пономерні документи ставляться до даного автомобіля або його елементу, які мають привласнені їм номери. Основними пономерними документами є бортовий журнал-формуляр автомобіля та паспорт автомобіля.

Форми технічної документації призначені для планування, обліку й звітності різних організаційно-технічних заходів щодо ТО й ремонту автомобілів. Можна виділити три основні групи форм технічної документації: планування, обліку й звітності.

До типових керівних документів відносять операційно-технологічні карти на ТО й поточний ремонт автомобілів, агрегатів, вузлів, механізмів. Вони використовуються як на стадії планування й організації процесу, так і безпосередньо на робочих постах (місцях). Складаються постові технологічні карти й карти на робоче місце кожному виконавцеві технологічного процесу.

Документи первинного обліку заповнюються на контрольно-технічному пункті (КТП) черговим механіком. До цих документів відносяться: листок обліку ТО й ТР автомобіля; відомість технічного стану рухомого складу, що повертається з лінії; журнал обліку передчасного повернення автомобілів з лінії; акт на ушкодження автомобіля й окремих складових частин тощо. Якщо на АТП є виділена діагностика, то вводяться діагностичні карти.

Діагностичні карти заповнюються механіком-діагностом і передаються у виробничі підрозділи, де будуть усуватися виявлені несправності.

Лицьова картка автомобіля служить для обліку всіх технічних впливів і простоїв по автомобілю. Лицьова картка заводиться на рік по кожному автомобілі й щодня заповнюється техніком по обліку ПТВ. Щоденний пробіги заповнюються на підставі шляхових аркушів, а технічні впливи й простой відзначаються по записах у листках обліку по ТО й ТР автомобіля. Листок обліку є основним джерелом інформації для заповнення лицьової картки автомобіля.

При заявочному ТР листок обліку виписується черговим механіком КТП і його рух відбувається за схемою: механік КТП - механік-діагност - диспетчер ВУВ - майстер комплексу ТР - технік по обліку ПТВ.

Листок обліку на ТО-1 або ТО-2 виписується або техніком обліку, або механіком КТП залежно від методу планування ТО.

При плануванні ТО за календарним часом план-графік проведення ТО складається на місяць і передається механікові КТП,

що і виписує листки обліку, направляючи автомобілі на відповідні обслуговування. Такі ж плани-графіки видаються майстром (бригадиром) зон ТО-1 і ТО-2. Якщо ж планування ТО виконується по фактичному пробігу, то технік по обліку ПТВ на підставі щоденних пробігів з лицьової картки автомобіля виписує листки обліку й передає їх диспетчерові служби експлуатації. У цьому випадку рух листка обліку відбувається за схемою: технік по обліку - диспетчер служби експлуатації - водій - механік КТП - механік-діагност - майстер зони ТО - технік по обліку.

Одержання зі складу й облік витрати агрегатів, запасних частин і матеріалів здійснюється по вимогах стандартної форми.

Вимоги виписуються при виникненні потреби в даних ресурсах. Отримані по вимогах агрегати, запасні частини або матеріали записуються на зворотному боці листка обліку. Це дозволяє потім підрахувати сумарні витрати на виконання роботи з кожного листка обліку. Більш наочно витрату агрегатів, запасних частин і матеріалів по автомобілях можна бачити при одержанні їх зі складу по забірних і лімітних картах.

При наявності на АТП комп'ютерної мережі й комп'ютерів цей процес автоматизується й можна в будь-який момент одержувати інформацію про технічний стан автомобіля, наявність матеріальних ресурсів і їхній витраті по кожному автомобілю.

З означеного вище видно, що всі керівні і пономерні документи можуть бути джерелом довідникової інформації для інформаційної системи технічної служби. Така пономерна документація як бортовий журнал-формуляр автомобіля та паспорт автомобіля містять не тільки умовно-постійну, а й змінну інформацію, що дає можливість автоматизувати процес заповнення цих документів змінною інформацією.

Для того, щоб мати можливість автоматизувати інформаційну систему технічної служби АТП, потрібно спочатку розглянути її документообіг. Документообіг - це рух документів на підприємстві, починаючи з моменту їх створення або одержання до завершення виконання або відправлення; комплекс робіт з документами: прийом, реєстрація, розсилка, контроль виконання, формування справ, зберігання і повторне використання документації, довідкова робота.

Зведемо весь перелік технічної документації, що функціонує в технічній службі в таблицю 1 і прослідкуємо, які з документів можна формувати за допомогою ЕОМ.

Таблиця 1 - Інформаційні зв'язки документів, що функціонують в технічній службі АТП

Документ	Джерело інформації	Можливість автоматизації
План-графік ТО і ремонту автомобілів	Загальний пробіг автомобіля (БД «Шляховий лист») та нормативи пробігу до ТО та КР (Довідник «Марок автомобілів») вносяться автоматично	Можна формувати повністю автоматично
Листок обліку на ТО й ТР автомобіля	Термін ТО чи ремонту (План-графік ТО і ремонту автомобілів) та реквізити автомобіля («Довідник автомобілів»). Інформація про виконані роботи і витрачені матеріали, запчастини, агрегати вноситься вручну з клавіатури і накопичується у базі даних для подальшого використання при нарахування заробітної плати робочим та формуванні лімітної карти	Формується частково автоматично
Відомість технічного стану рухомого складу, що повертається з лінії	Заповнюється вручну, далі можна обробляти для формування інформаційної бази для коригування планів-графіків ТО і ремонту автомобілів	Формується вручну
Журнал обліку передчасного повернення автомобілів з лінії	Заповнюється вручну, далі можна обробляти для формування інформаційної бази для коригування планів-графіків ТО і ремонту автомобілів	Формується вручну
Акт на ушкодження автомобіля й окремих складових частин	Заповнюється вручну, далі можна обробляти для формування інформаційної бази для коригування планів-графіків ТО і ремонту автомобілів	Формується вручну
Діагностичні карти	Заповнюється вручну, далі можна обробляти для формування інформаційної бази для формування завдань ремонтним робочим і раціонального завантаження поточних ліній і ремонтних ділянок	Формується вручну
Лицьова картка автомобіля	Щоденний пробіг автомобіля (БД «Шляховий лист») та всі види технічних впливів і простоїв (Листок обліку на ТО й ТР автомобіля)	Формується автоматично
Лімітна карта	Реквізити автомобіля («Довідник автомобілів»), необхідні для ремонту агрегати, запасні частини й матеріали (Листок обліку на ТО й ТР автомобіля)	Формується автоматично
Забірна карта	Витрати агрегатів, запасних частин і матеріалів по кожному найменуванню (вибірка з Листків обліку на ТО й ТР автомобілів)	Формується автоматично

Таким чином, майже кожна з форм технічної документації може бути сформована автоматично на підставі тієї інформації, що перебуває в автоматизованій інформаційній системі АТП.